

Asia: VN/16243/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ajoneuvoverolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Sähköinen liikenne ry kiittää mahdollisuudesta lausua otsikon aiheesta

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ajoneuvoverolakeja siten, että ajoneuvoveroa

korotettaisiin yhteensä noin 35 miljoonalla eurolla vuoden 2026 tasossa. Korotettua ajoneuvoveroa sovellettaisiin 1.1.2026 lähtien. Esityksen mukaan korotus olisi pysyvä ja kohdistuisi lähinnä täyssähköautojen ja ladattaviin hybridien ajoneuvoveroon. Esityksen tavoitteeksi nostetaan verotulokertymän kasvattaminen liikenteen sähköistymisen myötä.

Veronmuutos toteutettaisiin muuttamalla ajoneuvoveron molempia komponentteja eli sekä perusveroa että käyttövoimaveroa. Ajoneuvoveron korotusta perustellaan määräaikaisella työsuhdessä sähköautojen veroedun jatkamisella vuoteen 2029 asti, valtiontalouden tarpeella lisätä verotuottoja sekä moottoribensiinin korkeammalla energiaverotasolla.

Päästövähennystavoitteet edellyttävät nykyistä vahvempaa täyssähköautokannan kasvua

Suomessa oli kuluvan vuoden kesäkuun lopussa yhteensä 99 343 kpl täyssähköautoa ja 152 209 kpl ladattavaa hybridiä. Täyssähköjen osuus koko henkilöautokannasta oli 3,5 % ja ladattavien hybridien 5,3 %.

Suomen tavoite on puolittaa liikenteen päästöt vuoteen 2030 mennessä vuoden 2005 tasosta. On väistämätöntä, että tieliikenteen päästövähennykset perustuvat yhä vahvemmin liikenteen

täyssähköistymiseen ja päästövähennystavoitteiden saavuttaminen edellyttää nykyistä vahvempaa täyssähköautokannan kasvua.

Jakeluelvoitteen alentaminen nykyiselle alemmalle tasolle osoittaa, että jakeluelvoite ja biopolttoaineiden kustannustaso on haaste valtiontaloudelle lisäten samalla arjen liikkumisen kustannuksia ja heikentäen logistiikan kilpailukykyä. Täyssähköautokannan kasvaessa nykyistä enemmän voidaan verokertymälle, arjen liikkumiskustannuksille sekä logistiikan kustannuksille epäsuotuisaa jakeluelvoitetta alentaa.

Esityksen vaikutusarviossa ajoneuvoveron korotuksella arvioidaan olevan hidastava vaikutus sähköautokannan kasvuun. Täyssähköautokannan kehitystä hidastavat tekijät voivat aiheuttaa päästövelkaa, joka tulee hoidettavaksi myöhemmin. Täyssähköautojen kannan kasvua tulee päinvastoin vauhdittaa nykyisestä, jotta vältytään jakeluelvoitteen äkillisiltä nostoilta tai päästöoikeuksien ostoilta EU:n päästöoikeusmarkkinoilta.

Täyssähköautokannan kasvun merkittävänä etuna ovat energiatehokkuuden lisäksi pysyvät päästövähennykset koko ajoneuvon käyttöiän ajalta sekä täyssähköautokannan päästövähennysten kustannustehokkuus. Erityisesti täyssähköautokannalla on osuuttaan moninkertaisesti suurempi vaikutus liikenteen päästöjen vähentämiseen.

Verojärjestelmän uudistaminen on välttämätöntä

Sähköinen liikenne ry on tietoinen liikenteen verokertymään liittyvistä haasteista. On huomattava, että veropohjan alkanut sulaminen on peräisin ensisijaisesti ajoneuvojen energiatehokkuuden paranemisesta, uusiutuvien polttoaineiden yleistymisestä ja ensirekisteröityjen autojen määrän vähenemisestä.

Hallitusohjelmaan kirjatun liikenteen rahoituksen ja verotuksen kokonaisuudistuksen käynnistäminen onkin välttämätöntä, jotta pitkäjänteinen ja ennustettava, valtiontalouden tarpeet huomioiva sekä päästövähennystavoitteet mahdollistava siirtymä pois fossiilisesta polttoaineesta tieliikenteessä tapahtuisi hallitusti. Sähköinen liikenne ry:n näkemyksen mukaan erityisesti täyssähköautoille esitetty veronkorotus on ristiriidassa Suomen päästövähennystavoitteiden kanssa. Sähköinen liikenne ry:n näkemyksen mukaan verojärjestelmässä fiskaaliset tavoitteet voidaan hyvin yhdistää päästöjen vähentämisen kanssa.

Sähköinen liikenne katsoo, että erityisesti pieneen täyssähköautokantaan kohdennettua ajoneuvoveromuutosta ei tulisi tehdä hallitusohjelmaan kirjatun liikenteen kokonaisverouudistuksen alla. Autoalan haastava markkinatilanne, arvonlisäveron nosto sekä korkeat korot kohdistuvat eniten

täyssähköautoihin hidastaen autokannan sähköistymistä. Ajoneuvoveron korotus heikentää erityisesti täyssähköauton hankinnan kannustimia tarpeettomasti nykyisessä varsin epäsuotuisassa markkinatilanteessa. Täyssähköautojen hintojen ollessa vielä merkittävästi perinteisiä polttomoottoriautoja korkeammat, edulliset käytön ja omistamisen kustannukset toimivat täyssähköauton hankinnan ja omistamisen kannustimena niille, joilla ei ole mahdollisuutta täyssähköiseen työsuhdeautoon. Työsuhdeautoilun vuoteen 2029 ulottuva verokannuste yhdessä yritysten ajoneuvopoliitiikan kanssa pitää yllä kohtuullista mutta kuitenkin tavoitteisiin nähden riittämätöntä täyssähköautokannan kasvua.

Olisi tärkeää, että kokonaistarkasteluun otettaisiin sähköistymisen muutkin kansantaloudelliset vaikutukset. Liikenteen sähköistyminen lisää kotimaisen uusiutuvan energian käyttöä poistaen energiasisällöllisesti enemmän fossiilista tuontienergiaa johtuen sähkökäytön energiatehokkuuden tuomasta parannuksesta liikkumiseen. Liikenteen sähköistymisen myötä syntyy myös uutta palveluliiketoimintaa energiatuotannon ja liikenteen integroitua älykkään latauksen avulla.

Karsimus Heikki
Sähköinen liikenne ry